

משרד המשפטים < יחידות וועדות < סיוע משפטי < עיתון מקוון < עת סיוע גליון 2 < משפחה במשפט < בגידה עשויה להוות עילה לביטול מתנה

משפחה במשפט

חיפוש בגליונות העיתון

דבר המערכת

חוקתי, מנהלתי וזכויות אדם

משפחה במשפט

התכנון הכלכלי של המוות

משמורת משותפת - התפתחות הפסיקה ובחינת המצוי והרצוי

גביית מזונות ילדים בארה"ב - במלאת שלוש שנים למזכר ההבנות

מזונות אישה בדיון השרעי

עקרון טובת הילד גובר על הוראות חוק ספציפיות

בגידה עשויה להוות עילה לביטול מתנה

תביעת מזיקין בגין רצח במשפחה הינה בסמכותו העניינית של בית המשפט לענייני משפחה

הרצחת וגם ירשת?! שלילת הזכות לרשת חרף היעדר הרשעה

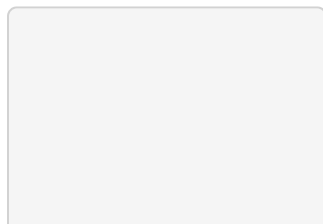
עורכת ראשית: עו"ד קארן שוורץ-אמיגה | עורך: עו"ד שוקי פרידמן | עורכת מדיה: עו"ד יעל שמחי

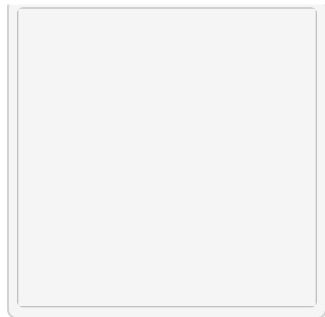
בגידה עשויה להוות עילה לביטול מתנה

| 16/07/2012 |

בגידה בבן זוג עשויה, בנסיבות מסוימות, להוות עילה לביטול מתנה, לרבות במקרה של עסקת מקרקעין שנגמרה ברישום - כך פסק בית המשפט לענייני משפחה בירושלים, והורה כי התמורה שתתקבל בגין מכירתה של דירה משותפת לא תחולק באופן שווה, אלא בהתאם להשקעה של כל אחד בני הזוג. בית המשפט שילב את עילת ההטעיה הקבועה בחוק החוזים עם סעיף 8 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, וקבע כי הדבר מצדיק חריגה מהכלל של חלוקה שווה של הרכוש.

במהלך הנישואין, רכשו בני הזוג דירה אותה רשמו בבעלות שניהם בחלקים שווים. את הדירה רכשו הצדדים באמצעות הלוואה אותה נטלו כנגד רישום משכנתא על דירה שרכשה האישה לפני הנישואין, ושנותרה בבעלותה הבלעדית. מאוחר יותר מכרה האישה את דירתה ובכספי התמורה סילקה את המשכנתא. במקביל, הבעל ניהל מאחורי גבה רומן עם אישה אחרת, שלימים הפכה לבת זוגתו המוצהרת ולהם ילדים משותפים.

בית המשפט סקר בהרחבה את שתי הגישות לסוגיית הקשר שבין התנהגות הצדדים לבין זכויותיהם באיזון המשאבים, והעדיף את הגישה לפיה ניתן לחזור ממתנה מכוח הדין הכללי - דיני החוזים והמתנה, ולחלק את הרכוש באופן לא שווה. בית המשפט דחה, בנסיבות המקרה, את מודל ה"גירושין ללא אשם" לפיו: **"נטישת הבית או בגידה ... אין נענשים עליהן למפרע על-ידי נטילת הזכויות ברכוש המשותף"** [1]. והעדיף את הגישה לפיה ניתן, בנסיבות מסוימות, לחזור ממנה על פי דיני החוזים והמתנה הכלליים.

הבגידה, כך קבע בית המשפט, מהווה בנסיבות המקרה דנן, במסגרתן בעת שהאישה העניקה מרכושה לבעלה הוא מעל באמונה ובגד בה, התנהגות מחפירה העולה כדי הטעיה המאפשרת ביטול העסקה על פי סעיף 15 לחוק החוזים (חלק הכללי), תשל"ג-1973 (להלן: **"חוק החוזים"**). בית המשפט קבע כי הבעל תכנן את צעדיו, וימים ספורים טרם לידת בנם, בהיות האישה במצב רגשי פגיע, הוא שכנע אותה למכור את הנכס החיצוני שהיה לה טרם הנישואין, ולהטמיע את התמורה בדירה המשותפת שנרכשה, על ידם. בית המשפט התרשם, כי:

"שהתובע הכין לעצמו לקראת גירושין הטבה כלכלית ומיהר במכירת הדירה לפני שיוודע לנתבעת דבר הרומן שניהל.....אין מנוס מן המסקנה לפיה הנתבעת לא הייתה מסכימה למכירת דירתה והפניית כל פדיון מכירתה להשלמת רכישת הדירה המשותפת... לו ידעה שהתובע מקיים קשר אינטימי עם אחרת ובנסיבות האמורות".

בנוסף, קבע בית המשפט, ניתן להגיע לאותה תוצאה מכוח סעיף 8 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973, המקנה לבית המשפט לענייני משפחה שיקול דעת לסטות, מטעמי צדק, מחלוקה שוויונית, תוך שימוש בעקרון הכללי של תום הלב. במקרה דנן מצא בית המשפט כי התובע "חרג...באופן כה מובהק מעקרון תום הלב, עד כדי יצירת הצדקה לעשיית שימוש בסעיף" [2].

חוק המתנה מול חוק החוזים

על מנת לרדת לשורשה של קביעת בית המשפט ביחס לאפשרות ביטול המתנה מחמת הטעיה, חשוב לעמוד על ההבדלים בין חוק המתנה, תשכ"ח-1968 (להלן: **"חוק המתנה"**) לבין חוק החוזים, בהיבט של ביטול עסקאות וחזרה מהן.

סעיף 5 לחוק המתנה מאפשר, עקב התנהגות מחפירה, חזרה מהתחייבות לתת מתנה, אך לא מאפשר חזרה מעסקת מתנה שהושלמה, כל שכן עסקת מקרקעין שהושלמה ברישום.

המתווה המשפטי על פיו בית המשפט אפשר במקרה זה חזרה ממתנה שהסתיימה ברישום, מבוסס על האבחנה בין ביטול עסקת המתנה מחמת פגם בכריתתה, לבין חזרה ממתנה. חזרה משמעה זכות ביטול של עסקה תקפה, ואילו ביטול מחמת פגמים בכריתתה שומט למפרע את הבסיס להתקשרות. בעוד שחזרה ממתנה איננה מתאפשרת במתנה מוגמרת בשל סעיף 5 לחוק המתנה, מתאפשר ביטולה למפרע מכוח עילת ההטעיה הכללית והרחבה יותר שבחוק החוזים, המהווה פגם היורד לשורשו של ההסכם:

חבות בנזיקין בגין סיוע לסרבנות גט – סקירה ביקורתית

דחיית בקשה לעריכת בדיקת רקמות בשל סיכון הקטין ואמו על רקע מגזרי

בית המשפט למשפחה חייב אישה בתשלום מזונות לידוע בציבור

המשקל הראוי של ההלכה השרעית בתביעות משמורת בבתי המשפט לענייני משפחה

כוחו של קשר הדם, או מהי "אין דרך אחרת להבטיח את הטיפול" וההשגחה

שינוי הלכה: תביעה לשינוי שיעור המזונות בסמכות כל בית דין שרעי

גבולותיה של "הלכת כובשי" - קריאה מצמצמת של פסק דינו של בית המשפט העליון ברע"א 1056/11

הרף הראייתי לחיוב בבדיקת רקמות... חשוב לדעת ש

אזרחי

עבודה

ביטוח לאומי

הוצאה לפועל

פשיטת רגל

הידעת

הנחיות לכותבים

בית המשפט הורה שמכספי תמורת הדירה המשותפת ינוכה ויועבר לאישה שווי מכירת דירתה (בצירוף ריבית והצמדה), שהוטמעה כאמור בדירה המשותפת, ורק היתרה תחולק בשווה בין הצדדים.

מעניין לתת את הדעת לכך, שבעוד שלצורך הכרעה בדין החובות המשותפים בעסקים המשותפים ויתרת הרכוש, נקבע מועד הגשת התביעה כמועד הקרע בין הצדדים, מועד המאוחר בשנתיים ממועד ההטעיה.

כב' הש' נילי מיימון, תמ"ש (י-ם) 21230/07 **נ.ק. נגד ל.ק.**, מיום 06.10.11 (פורסם באתר "פסק דין").

תגיות: יחסי ממון בין בני זוג, מתנה, בגידה, ביטול מתנה, ביטול חזרה, הטעיה, פגמים בכריתה, איזון משאבים, סעיף 8 לחוק יחסי ממון

[1] ע"א 264/77 דרור נגד דרור, פ"ד לב (1), 832,829, ראו בעמ' 9 לפסק הדין נשוא סקירה זו (להלן: "פסק הדין").

[2] עמ' 19 לפסק הדין.

[3] ע"א 173/72 מחמד חוסין חדראן גנאיים נגד חדרה סאלח מחמד, פ"ד כז (1), 414, 421. ראו הפניה בעמ' 15 לפסק הדין.

שתפו:

נגישות | תנאי שימוש | מפת אתר | צור קשר | חוק חופש המידע | טופס פנייה

© כל הזכויות שמורות 50210 משרד המשפטים